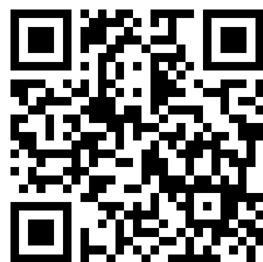
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

~~646~~
40

MARIA VIRGO

REGIÆ VRBIS BRVNENSIS à SVECO OBSESSORE

PATRONA,

IN ANTIQVA JUDITH PRÆFIGVRATA. *

ET IN JUBILÆO

EX BIS QVINQVAGENO ANNO SVÆ AB HAC OBSIDIONE FAVSTÆ LIBERATIONIS EMANATO,

ATQVE IN EJVS ASSVMPTIONIS FESTIVITATE à REGIA VRBE BRVNENSI SOLENNI DEVOTIONE CeLebrato,

In ÆDIbVs AVgVstInIano - thoMensIbVs Integrâ oCtavâ, VIrgInea pIetate ContInVato,

VerbIs VtI & gestIs In LIbro JVDIth reperIbILIbVs, pIIs ChrIstIanIs eX aMbona repræsentata, **

Ab

ANTONIO FERDINANDO DUBRAVIUS, Antiquissimæ Civitatis Podivinensis Parocho, & Decano Rurali.

* Annus Obsidionis. ** Anni Jubilæi.

1747.

Digitized by Google

Benedixit te Dominus in virtute sua, quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros.

Požehnal tebe Pán Bůh w mocy swé, nebt skrz tebe w nic obrátil Nepřátely nasse. Judith c. 13. v. 22.

Kdybych newěděl/ že w tuto chwjly w slawném Městě Brnenském/ a to syce při Chrámu Páně Swato-Tomském na Kazatedlnicy stogjm, geginače bych se domnjwal, než že se snad w Městě Jeruzalemě při oném nádherném Průwodu osobně nacházým, který Král Dawid s wýborným Lidem Yzrahelským tenkráte držel, když Archu Páně, aneb Vmluwy BOžj, z Domu Obededome Gethegského In jubilo, & clangore buccinæ, (a) s plesánjm a Traubenjm, do Města swého slawně vwáděl. Při kterémžto hlučném Průwodu nacházelo se třidcet tisýc těch neywýborněgssých z Pokolenj Lidu Yzrahelského Mužůw, kterj wssyckni wespolek Ludebant coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, & Cytharis, & Lyris, & Tympanis, & Sistris, & Cymbalis, weselili se, hrage před Pánem na wsseliké Nástroge z dřjwj, na Hausle, a Ssmičce, na Bubny y na Cymbály; tak že se při tom slawném Průwodu žádný nenacházel, kterýby tu Archu Páně s tau neywětssý radosti a weselosti nebyl ctil, a welebyl

Wssak ale Slávu a Nádhernost toho starodáwného Průwodu Jeruzalemského nenj zapotřeby obssýrněgic wypisowati, a tak sobě, gako y mým laskawým Poslauchačům před Oči představowati, poněwádž dnessnjho Dne mnohem slawněgssý a nádherněgssý w tomto slawném Králowském a Pannenském Městě Brně očitě spatřugeme, gehožto Sláwa a Nádhernost, tak, gak oného starodáwného Průwodu Jerozolymitánského Sláwu swým Důstogenstwjm nekončeně přewýssuge, podobným způsobem mne k mnoho wětssýmu Podiwenj wzbuzuge, tak že gako řka omámený, a we wssech Smyslých Těla mého zmotaný, na tomto mjstě stogjm, a chtě, neb nechtě wěřegně se přiznati musým: že newjm proč? z gaké přjčiny? a k gakému cýli a koncy, na přjtomnau Kazatedlnicy powolaný gsem? zdali abych dle Auřadu Kazatelského Slowo BOžj hlásyl? aneb abych raděgi Prst na Vsta polože, w tjchém mlčenj, na to, co se dnes w slawném Městě Brně děge, s podiwenjm patřil? a gen toliko této dnessnj hlučné Slawnosti Brnenské očitým Swědkem byl?

O tom gá syce welmi dobře wjm: že dnessnj Swátečnj Památka Slawného na Nebewzetj Blahoslawené Rodičky BOžj MARYE Panny, mne, a gednoho každého Kazatele k mluwenj pobjzý, a Blahoslawenau Pannu MARYJ s wýbornau Řeči ctjti, a welebiti, mocné wnuknutj dáwá, proto že při té dnessnj Slawnosti, y také Cýrkew Swatá Katolická wssecky w Krystu wěřjcý Maryánské Ctjtely k obwzlásstnj radosti a weselosti wzbuzuge, a napomjná, když dnessnj Služby BOžj s těmito Slowy začjná: Gaudeamus omnes in Domino! diem festum celebrantes sub honore Beatæ MARIÆ Virginis, de cujus Assumptione gaudent Angeli, & collaudant Filium DEI. (b) Radůgme se, a weselme se wssyckni w Pánu, Den slawný swětjce ke cti a chwále Blahoslawené MARYE Panny, z gegihož na Nebe wzetj Angelé se radugj, a Syna BOžjho wychwalugj. Skrz která Slowa nepochybně Cýrkew Swatá Katolická netoliko mně, ale y wssem horliwým Kazatelům Náwěstj, a wnuknutj dáwá, aby Welebnost a Důstogenstwj dnessnj Slawnosti negenom Lidu Křestianskému před Oči představili, a na paměť přiwedli, ale y také wesskeren Lid k obwzlásstnj radosti a weselosti wzbudili. Než ó BOže můg! který pak ale Kazatel gest dostatečný tomu wnuknutj zadosti včiniti? a tu Radost a Weselost w Lidských Srdcých dokonale wzbuditi? gedině ten, který netoliko Schopnost, ale dokonalau Maudrost má, Sláwu, Welebnost, a Důstogenstwj dnessnjho na Nebe Wzetj Blahoslawené Panny MARYE náležitě wyslowiti? a swým Poslauchačům zřetedlně před Oči představiti? Ale medle: Quis est hic? & laudabimus eum! Kdo gest ten? a budeme ho chwáliti? neb ten zagisté včinj wěc diwnau w swém Žiwobytj? Gá syce z mé strany, ani takowau Schopnost, mnoho méně dokonalau Maudrost na sobě vznáwám, nýbrž s Swatým Ber-

nardem

(a) 2. Reg. c. 6. v. 15. (b) In Missa diei.

Google

naudem weřegně se přiznáwám: Non est quidem, quod me magis delectet, sed nec est, quod me magis terreat, quàm de gloriosa Virgine MARIA (in Cœlos assumpta) habere sermonem. (c) Že nic syce nenj, coby mne wjc těssylo, wssak ale že nic také nenj, coby mně wětssýho strachu a bázně nahánělo, gako Slawné MARYE Panny Řzečnjkem býti, a o slawném Triumphu gegiho na Nebe Wzetj nětco mluwiti; a to z té gediné Přjčiny: Quia quidquid de Ea loqui gestiant omnes, tamen quidquid dicitur de indicibili, eo ipso quod dici poterit, minùs gratum, minùs acceptum erit. (d) Proto, že cokoliw wssyckni Kazatelowé o Nj mluwiti se wynasnažugj, předce to wssecko, co řečeno býti může, wzáctné a přjgemné býti nelze, a to pro tu gedinau přjčinu, že to, cokoliw řečeno gest, o tom řečeno bylo, co lidským Gazykem newymluwitedlné samo w sobě gest. Veneranda igitur est potiùs MARIA silentiô, quæ non potest sufficienter laudari eloquiô. (e) Ctěná tehdy a welebená má raděgic býti MARYA s Mlčendliwosti, která nemůže dostatečně chwálená býti s Wegřečnosti.

Wssak nicméně! poněwádž gá dnessnjho dne w slawném Městě Brně neobyčegný Zwuk a Hluk od Bubnůw a Trůb, gako y rozličného Spěwu, ze wssech wssudy Stran gsem slyssel, a tak od drobné Střelby, gako y wypálenj Kusůw hřmotný Hlahol w Vssých mých se rozlýhal, tehdy z toho wssebo patrně poznáwám, že slawné Město Brno, nechce s tim býti spokogeno, aby Blahoslawená Panna MARYA, na tento dnessnj Den gegiho na Nebe Wzetj, gen toliko w tjchosti s Mlčenjm ctěná byla, ale že žádostiwé gest, aby se ta gegi Slawnost, ta gegi Čzest, Chwála, a Welebnost in jubilo, & clangore Buccinæ, s Plesánjm, Traubenjm, a wssý možnau Hlučnosti weřegně rozhlásyla, odkudž nasleduge, že ani mně dowoleno nebude, tu dnessnj Slawnost s mlčenjm pominauti, a mjmo sebe pustiti, ale že má, gakožto k tomu cýli a koncy powolaného Kazatele, Powinost to sebau přinássý, abych se wynasnažil, s plesánjm a weselosti gi wyhlásyti. Gestliže tehdy mé do slawného Města Powolánj na tem záležj, owssem, že mluwiti přinucen gsem, wssak ale odkud mau Řzeč začjti mám? to newjm! nýbrž maudrau raddu hledati musým, neb o tom welmi dobře wjm, že kdo se radj, ten nezawadj. Ale kde gest ten, kterýby mně w té připadnosti s dobrau raddau na pomoc přispěl? Hominem non habeo! (f) Člowěka nemám! neb na Kazatedlnicy stogjm toliko sám! Quid faciam! Co pak tehdy včinjm? Fodere non valeo, mendicare erubesco! kopati, a Pokladu Maudrosti wyhledáwati newjm! žebrati pak w mé Starosti se stydim! Quid ergo faciam! Co pak tehdy nynj včinjm? Scio, quid faciam! (g) Wjm, co včinjm, aby wssudy dobře bylo, a mně na mém Předsewzetj nic neubylo! wezmu swé Autočisstě k MARYJ Panně, a s nj se poradjm.

Dignare me, laudare te Virgo sacrata, & da mihi virtutem contra hostes tuos. Rač tehdy ty ó Neysswětěgssý Panno! tebe chwáliti, a proti twým, gako y twého Města Brna Nepřátelům mluwiti, twau Sýlu a Moc mně milostiwě vděliti! A hle! sotwa gsem genom ten Aumysl k Srdcy mému připustil, a mé Autočisstě k Panně MARYJ wzal, y hned mně maudrá Radda napadla, co činiti mám!

Předně mám se s welikau pilnosti na gruntownj, a dokonalau Přjčinu doptáwati, a gi skaumati, pro kterau slawné Město Brno, na tento dnessnj Den, tak hlučnau, a syce neobyčegnau Slawnost, s Průwodem, a neb Přenessenjm Zázračného Obrazu Blahoslawené Panny MARYE Swato-Tomské w Přjtomnosti tak Důstogně-Welebného Kněžstwa, gako y Wzáctně Slowutných Obywatelůw Města vstanowilo, a spolu y také okolečnj Sausedstwo k té Slawnosti pozwalo? A tu gruntownj Přjčinu když wynalezmu, tehdy se mám té hlučné Slawnosti připogiti, a spolu sewssemi horliwými Obywately Brnenskými, Blahoslawenau Pannu MARYJ s oněmi Ozyásse Lidu Yzrahelského wrchnjho Kněze Slowy ctjti, a welebiti: Benedicta es tu Filia à Domino DEO excelso, præ omnibus mulieribus super terram. (h) Požehnaná gsy ty Dcero od Pána BOha neywyšssýho nadewssecky Ženy na Zemi! Quia benedixit te Dominus in virtute sua, quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros. Nebř tebe požehnal Pán Bůh w Mocy swé, kterýž skrz tebe w nic obrátil Nepřátely nasse.

Ay tehdy! Fiat voluntas tua! buď, a staniž se Wůle twá! ó požehnaná Panno MARYA! budu gá syce tu twau Raddu nasledowati, a skrz mé dnessnj Kázanj dokonalau Přjčinu dnessnj hlučné Slawnosti Brnenské s pilnosti wyhledáwati, a skaumati, skrz to pak skaumánj twau Čzest a Chwálu podle mé možnosti rozmnožowati, wssak ale ne tak, gak se snad mnozý domjwagj, obwzlásstně ti, kteřj negakau ostrowtipnau Řzeč z Vst mých slysseti, sobě náděgi dělagj, mysljce sobě, že gá mluwiti budu: In sublimitate sermonis, aut sapientiæ, (i) s wywýssenosti Řzeči, a neb Maudrosti, potwrzugjce Řzeč mau: In persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis. (k) w Slowjch důwodných lidské Maudrosti. O! zagisté Řzeč má bude daleko od takowé ostrowtipné Maudrosti, ale tu Ostrowtipnost giným Kazatelům zanechám pro gegich Čzest, a Vctiwost. Gá pak ale budu gen toliko mluwiti in simplicitate cordis, & sinceritate DEI, w sprostnosti Srdce, a w vpřjmnosti BOžj.

Ač tehdy Lásky wasse Sprostnost mé Řzeči s trpěliwosti poslauchati sobě nestěžugj, gá pak dálegic mluwiti budu we Gménu Páně, ke Cti a Chwále Blahoslawené Panny MARYE.

(c) S. Bern. serm. 4. de Assump. (d) Idem ibidem. (e) S. Bernardin. serm. 1. (f) Joan. c. 5. v. 7. (g) Luc. c. 16. v. 4. (h) Judith c. 13. v. 23. (i) 1. ad Cor. c. 2. v. 1. (k) 1. ad Cor. c. 2. v. 4.

Sem té náděge, že mně tu mau Wssetečnost, s kterau gá gruntowni a dokonalau Přjčinu dnessnj hlučné Slawnosti Brnenské wyhledáwati, a skaumati minjm, za trestánj hodnau opowážliwost žádný pokládati nebude, neb když gá gi onému Jeruzalemskému Průwodu podobnau býti se domjwám, mnohé dostatečné Přjčiny nalezám, pro kteréby některý ostrowtipný a wssetečný Człowěk, toho, kdo té Slawnosti Půwod gest w negakém důměnj, aneb podezřenj mjti, a geg z negaké duchownj Záwisti stjhati, a opowážliwě přesauditi mohl.

Archa Páně starého Zákona, která od Krále Dawida, a Obywatelůw Města Jeruzalema z Domu Obededomowého wyzdwjžená, a po celém Městě Jeruzalemském in jubilo, & clangore Buccinæ, s plesánjm, a Traubenjm nessená byla, gen toliko skrz tři Měsýce w Domě Obededomowém swůg Přjbytek, aneb Obydlj měla: Et benedixit Dominus Obededom, & omnem domum ejus - propter Arcam. (l) A požehnal Pán Bůh Obededomowi, y Czeledi geho, y wssem Wěcem geho, a to propter Arcam, pro tu Archu, to gest: proto že ta Archa Páně gen toliko skrz tři Měsýce w Domě Obededoma s swau přjtomnosti bydlela. To když Králi Dawidowi oznámeno bylo, tehdy on, tak, gako před tim tu Archu Páně do Domu swého vwésti welice se obáwal, ano! ani do Města Jeruzalemského gi přinésti, žádným spůsobem nedal, tak naproti tomu, vslysse potom, kterak Obededom skrz gegi Přjtomnost hogné Dary a Milosti, a newyprawitedlné Požehnánj od BOha dostal, welice se rozhorlil, a gakoby toho BOžského Požehnánj Obededomowi, a celému Domu geho záwiděl, y hned s těmi neywýbornégssými Obywately Města swého do Domu Obededomowého pospjchal, tam odcud Archu Páně wyzdwjhnauti, do Města Jeruzalema přinesti, po celém Městě gi nosyti, a potom teprwa in jubilo, & clangore Buccinæ, s plesánjm, a Traubenjm skrz Město pronássenau, do prostřed Stánku, na swé Mjsto gi postawiti dal; a to k tomu cýli a koncy, aby netoliko Dům Obededomůw, ale celé Město Jeruzalemské, toho Požehnánj BOžjho propter Arcam, skrz Přjtomnost té Archy Páně, budaucně aučastné býti mohlo.

Laskawj w Krystu Pánu Shromážděnj, Ctitelowé Maryánsstj! Arcam veteris Testamenti, quid nisi Sanctam MARIAM dixerimus (m) prawj S. Otec Ambrož: Skrz Archu starého Zákona, co giného, gedině Blahoslawenau Pannu MARYJ wyrozuměti máme? Neb o tom dokonce žádné pochybnosti nenj, že ona starého Zákona Archa, Blahoslawené Panny MARYE (kterážto gest žiwá žiwého BOha Archa) prawá Fygůra, a Obraz byla, poněwádž Cýrkew Swatá Katolická (která chybyti nemůže) Pannu MARYJ Fœderis Arcam, (n) Archau Vmluwy častégic nazýwá.

Nynj rádbych wěděl, kdoby se opowážiti směl, zapřjti, a neb aspoň tomu na odpor státi, že Obraz Swato-Tomský, který od Swatého Lukásse Ewangelisty, gesstě za Žiwobytj Blahoslawené Panny MARYE, wlastnj Rukau gest wymalowaný, od Blahoslawené Heleny Konsstantýna Welikého Cýsaře Řjmského wlastnj Matky, spolu y s Křjžem, na kterém Pán a Spasytel náš na Hoře Kalwáryi pněl, a pro Spasenj celého Lidského Pokolenj vmřel, w Městě Jeruzalemě nalezený, tam odcud do Města Konsstantinopolitánského, z toho pak Města do Medyolánu, z Medyolánu do Města Pražského, a posledně z Města Pražského skrz Jana Gindřjcha Margkraběte Morawského, a Fundátora, aneb Zakladatele Chrámu Páně Swato-Tomského, w Roku 1356. do slawného Města Brna přinessený, a do tohoto Chrámu Páně Swoto-Tomského darowaný, a k weřegnému Vctěnj postawený. Kdo prawjm to zapřjti se opowážj, že ten Obraz gest Blahoslawené Panně MARYJ mnoho podobnégssý, nežli ona Archa Páně starého Zákona byla, která gen toliko gako negaký Stjn zdaleka Pannu MARYJ figuraliter, to gest: skrz Fygůru wyznamenáwala? To zagistě žádný zapřjti nemůže, gedině ten, který ty Dary a Milosti, ty Diwy a Zázraky, které Blahoslawená Rodička BOžj Panna MARYA gakožto žiwá Archa žiwého BOha, skrz tento swůg Zázračný Obraz Swato-Tomský skrz čtyry Sta Lét na tomto Poswatném Mjstě prokázala, a až po dnessnj Den prokazuge, s bezbožnau opowážliwostj zapřjti chce.

Gestli že tehdy Bůh wssemohaucý Obededomowi, geho Czeledi, a celému Domu geho tak hogné Milosti, a swé BOžské Požehnánj proto samé vděliti ráčil, že ta geho Archa gen toliko skrz tři Měsýce w Domu Obededomowém swůg Přjbytek, aneb Obydlj měla, kdož o tom pochybowati může, že dobrotiwý Bůh netoliko Domu Swato-Tomskému, a geho Czeledi, ale y také wssem těm, kteřj se koliw do toho Domu důwěrně vtjkagj, a tu Archu BOžj w vctiwosti magj, rowně propter Arcam, pro tu Archu neskončené Dary a Milosti, a hogné BOžské Požehnánj swé milostiwě vděluge, o tom zagistě žádný pochybowati nemůže, poněwádž to gako řka každodennj Skussenost nám prokazuge.

A rowně z té přjčiny žádného by djwu nebylo, kdyby se některý ostrowtipný, a wssetečný Człowěk opowážil Wzáctně Slowutný (Titul) Magistrát Brnenský, se wssemi Obywately Města toho, gakožto Půwod této dnessnj hlučné Slawnosti, z negaké, od přjlissného Horlenj pocházegjcý, duchownj Záwisti stjhati, aneb aspoň w podezřenj mjti, že Slawné Město Brno, spolu y s Obywately swými, widjce pak hogné Dary, a Milosti, a newyprawitedlné Požehnánj dobrotiwý Bůh negenom Neydůstognégssýmu Obededomowi Swato-Tomskému, a celému Domu geho, ale wssem do toho Domu důwěrně se vtjkagjcým propter Arcam, pro přjtomnost swé žiwé Archy, totižto Zázračného Obrazu swé neymilegssý Matičky

Panny

(l) 2. Reg. c. 6. v. 11. (m) S. Amb. serm. 80. (n) In Lytan. Laur.

Digitized by Google

Panny MARYE, milostiwě a patrně oděluge, se snad gako Král Dawid rozhorlyto, a gakoby toho BOžského Požehnánj, a giných Darůw a Milostj tomuž Obededomowi Swato-Tomskému, Czeledj, a celému Domu geho záwidělo, z té přjčiny dnessnj hlučnau Slawnost vstanowilo, a to sobě wyžádalo, aby ten Zázračný Obraz žiwé Archy BOžj Panny MARYE z Domu Obededoma Swato-Tomského wyzdwjžený, po celém Městě Brnenském in jubilo, & clangore Buccinæ, s plesánjm, Traubenjm, Bubnowánjm, a hlučnau Střelbau nessený, potom pak do Prostřed Stánku na swé Mjsto postawený byl, a to k tomu cýli a koncy, aby netoliko Dům Obededoma Swato-Tomského, ale y také celé Město Brno, y Obywatelé geho propter Arcam, pro Archu BOžj, a Přjtomnost gegi, takowých Darůw a Milostj, gako y hogného Požehnánj BOžjho aučastni býti mohli. Tak prawjm, by mohl mnohý ostrowtipný a wssetečný Cžlowěk sauditi, a Slawné Město Brno w takowém podezřenj mjti. Gá pak ale z mé strany tak nesaudjm, proto že o tom welmi dobře wjm, že Slawné Město Brno, žádnau Záwistj nenj nakaženo. Aniž také přjčinu mjti může, takowau, ačkoliw sýce chwalitebnau, a spasytedlnau Záwist k Srdcy swému připustiti, poněwadž Dům Swato-Tomský, gest geden z těch neyhlawněgssých a neypředněgssých Audůw Městského Těla Brnenského, nasledowně, gako dlé Swědectwj Včitele Národůw Swatého Pawla: Si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra, (o) Trpjli co geden Aud, spolu trpěgj wssyckni Audowé, tak také naproti tomu: Sive gloriatur unum membrum, congaudent omnia membra. Gestli w negaké Slawě geden Aud, spolu se s nim radugj wssyckni Audowé, a protož y celé Tělo. Honosýli se tehdy Dům Swato-Tomský Slawau hogných Darůw, a Milostj, a Pokladem newyprawitedlného Požehnánj BOžského propter Arcam, pro Přjtomnost Obrazu Archy BOžj, spolu se také s tau Slawau Darůw, a Milostj, a s tim Pokladem Požehnanj BOžjho honosyti může celé Město Brno, a wssyckni Wzáctně Slowutnj Obywatelé geho. A protož ne Záwist! ale negaká giná, musý býti této dnessnj hlučné Slawnosti Přjčina.

Giný pak gesstě wssetečněgssý Criticus mohlby Slawné Město w podezřenj mjti, a sobě pomysliti, že snad ono skrz ten dnessnj Slawný a nádherný Průwod minj onen Weleslawný Triumph wyobrazyti, a celému Swětu před Oči předstawiti, (p) s kterým Blahoslawená Rodička BOžj Panna MARYA na tento dnessnj Den w přjtomnosti Swatých Apošstolůw, a mnohých gednorozeného Syna swého Včedlnjkůw s Tělem y s Dussý z Města Jeruzalemského, a Mjsta Gethsemane nazwaného do Jeruzalema Nebeského od Kůrůw Angelských wyprowozena byla? Ale ó BOže můg! kdo medle ten weleslawný Průwod, aneb Triumph může dostatečně wyobrazyti, a tomuto Swětu dokonale před Oči předstawiti, poněwadž o něm S. Otec Bernard takto mluwj: Nemo cogitare sufficit, quàm gloriosè MARIA Cœli Regina, & Mundi Domina processerit? & quibus ad Thronum gloriæ Canticis deducta sit? (q) Že totižto žádný nelze dostatečně sobě pomysliti, nercyli pochopiti, mnoho méně wyslowiti, gak slawný MARYA Nebes Králowna, a Swěta Panj, Průwod měla, a s gakým Spěwem a Muzykau na Trůn Slawy sprowázená byla! Matri enim suæ Cœlorum Palatia ingredienti Filius ipse cum tota Curia tam Angelorum, quàm Justorum solenniter occurrens, eam ad beatæ Sessionis Consistorium evexit. (r) dokládá S. Damascenus: Neb Matce swé do Nebe wcházegjcý, sám Syn gegi se wssemi Nebeskými Obywately, tak Angelami, gak wssemi Sprawedliwými, s plesánjm a radostj naproti wyssel, a gi na Stolicy požehnaného Blahoslawenstwj posadil. A ty ó Slawné Město Brno! ten lidským Rozumem nepochopitedlný Triumph MARYE Panny, skrz dnessnj gakkoliw hlučnau a nádhernau Slawnost, a skwostný Průwod minjss wyobrazyti? a celému Swětu před Oči předstawiti? O! tomu gá newěřjm! Giná zagisté musý gesstě býti twého předsewzetj Přjčina! Mně, ačkoliw w Ostrowtipnosti mdlému předce se neginače zdá, než že Slawné Město Brno, dnessnjho Dne w Město Bethulyi se proměnilo.

Za času Joachyma neywyžssýho Kněze celého Pokolenj Izrahelského, a Wladaře Města Jeruzalemského, a za času Wladařstwj Ozyásse wrchnjho Správce Bethulského, bylo Město Bethulya od Holofferna Wůdce Wogska Asyrského se Sto dwadcýti Tisýcy pěssých, a dwadcýti dwauma Tisýc gezdných Wogákůw obkljčené, a přes celý Měsýc tak welice saužené a trápené, že Obywatelowé Města toho, gednák pro nedostatek Wody, kterau gim Nepřátelé odňali, gednák pro nedostatek wogenských Nástrogůw, s kterými by se Nepřátelské Syle na odpor postawiti, a Město swé před gegich zuřiwostj obhágiti byli mohli, do takowých auzkostj padli, že sobě zaussati, a spolu y s Městem do poddanosti Nepřátelské se poddati vmjnili.

Zatim pak nenadále se stalo, že Una Mulier hebræa fecit confusionem in domo Regis Nabuchodonosor, (s) gedna Žena Žjdowská včinila hambu w Domě Krále Nabuchodonozora. A ta byla ona ctná, sslechetná, a Bohabogná Judyta, kterážto benedicta à Domino in virtute sua, gsauc požehnaná od Pána BOha w Mocy swé, do Leženj Wogska Asyrského wessla, Holoffernowi Wogska Asyrského Wůdcy geho wlastnjm Mečem Hlawu sťala, a takowau roztržitost mezy Nepřátelským Wogskem spůsobyla, že ono, nechage wssého swého Zbožj, a wogenských Nástrogůw wzadu, a za Laupež Obywatelům Bethulským, od Města s

Ke hambau

(o) 1. ad Cor. c. 12. v. 26. (p) S. Joan. Damasc. Orat. 2. de dormit. DEIparæ. (q) S. Bern. serm. de Assump. (r) S. Damasc. (s) Judith c. 14. v. 16.

Digitized by Google

hambau vteklo, a tak Město Bethulya skrz gednu Židowskau Ženu od vkrutného Obleženj Nepřátelského sstiastně wyswobozené bylo. Co se wjce při tom Způsobu toho sstiastného wyswobozenj Města, diwného stalo, to gá pro vkrácenj mého dnessnjho Kázanj obssjrně wyprawowati neminjm, ale kdo to wssecko gruntowně chce wěděti, ten se může do Knjhy Judyth pozorně podjwati, a tam to obssjrně sewssj přjpadnostmi, a okolostogjčnostmi wypsané nalezne, gá pak toliko to, co se po wyswobozenj toho Města, mezy Judytau, a Obywately Města, w Bethulyi stalo, w krátkosti na Paměť přiwésti minjm.

Sotwa Město Bethulya od Nepřátelského Obleženj wyswobozené bylo, a Wogsko Asyrské od Města s swau neywětssj hambau vteklo, Judyta pak giž tenkráte do Města byla se sstiastně nawrátila, tehdy Ozyáss wrchnj Kněz, a Správce Města y hned wsseckny neywýbornégssj Obywatele Města swolal, a chtěge se té milostiwé Wyswoboditelkyni wděčným prokázati, gménem celého Města Judytu s tau neymožněgssj vctiwosti pozdrawil, a na Poděkowánj takowého newymluwitedlného Dobrodinj takto gi welebil, a dobrořečil: Benedicta es tu Filia à Domino DEO excelso præ omnibus mulieribus super terram. (t) Požehnaná gsy ty Dcero od Pána BOha neywyššjho nadewssecky Ženy na Zemi. Quia hodie nomen tuum ità magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum - in æternum. (u) Neb dnes Gméno twé Bůh tak zwelebyl, aby newyssla Čest a Chwála z Vst lidských - na wěky. Benedixit te Dominus in virtute sua, quia per te ad nihilum redegit inimicos nostros. Požehnal tebe Pán Bůh w Mocy swé, kterýž skrze tebe w nic obrátil Nepřátely nasse.

Na tom pak ale gesstě dosti nebylo, že gen toliko Ozyáss Wladař Města Bethulského, s Obywately domácými Judytu tak ctil, a welebyl, ale w krátkém čase Joachym neywyšsj Kněz Jeruzalemský dal se se wssemi Kněžmi swými w Městě Bethulyi osobně nagjti, a chtjc na mjstě, a gménem celého Narodu, a Pokolenj Yzrahelského slussnau wděčnost Judytě prokázati, takto gi ctil, a welebil, a sewssemi Kněžmi swými gedným Hlasem dobrořečil: Tu Gloria Jerusalem! Tu Lætitia Israël! Tu Honorificentia populi nostri! eris benedicta in æternum! (x) Ty gsy Sláwa Jeruzalemská! Ty gsy Weselj a Radost Lidu Yzrahelského! Ty gsy Čest Lidu nasseho! Ty budess požehnaná na wěky! Na to wesskeren Lid potwrdil tu Čest a Chwálu Judytě od Kněžstwa danau řka: Fiat! fiat! Staň se tak! staň se tak! Po dokonaném tom Dobrořečenj a Welebenj, y hned wessheren Lid Yzrahelský s Ženami, y Pannami, y s Djtkami s newymluwitedlnau radosti a weselosti, s neslýchaným Plesánjm in organis, & cytharis, (y) s Bubnami a Traubami, s Hauslami, a s ginými rozličnými Muzykálnjmi Nástrogi wyprowázeli Judytu až do Přjbytku gegiho.

To se gest stalo za onoho času w Slawném Městě Bethulyi. Kdo ale to zapřjti může, že y také dnessnjho Dne w Slawném Městě Brně něco podobného se děge? a proto gá se domjwám, že w tom nechybugi, když to Zdánj mám, že se snad Slawné Město Brno na tento dnessnj Den w Město Bethulyi proměnilo.

O Brno! Brno! ó sstiastné Město Brno! giž gá se nynj netoliko dowtjpugi, ale patrně poznáwám, tu gruntownj a dokonalau Přjčinu dnessnj hlučné Slawnosti. Nenjli Prawda, že ty sobě na tento dnessnj Den tu radost a weselost, ty newymluwitedlné Radowánky a Hodowánj na paměť přiwádjss, s kterým se twých nynégssých Obywatelůw w Pánu nynj odpočjwagjcý Předkowé, před Sto Léty radowali, a weselili, když Roku 1645. rowně na tento dnessnj Den od vkrutného Obleženj Sswegdského spolu y s tebau sstiastně wyswobozený byli? Dobře zagisté a chwalitebně Slawné Město Brno činj, že sobě to nekončené Dobrodinj, skrz BOhu milau Wděčnost, skrz Sto-Létau Památku, skrz dnessnj hlučnau Slawnost připomjná, a celému Swětu před Oči předstawuge.

W gakém strachu, w gakých auzkostech, w gakém trápenj a saužení Wzáctné Slowutnj Obywatelé Slawného Města Brna tenkráte postaweni byli, když gegich w Pannenské wěrnosti Čzistotě neposskwrněné Město, ne Holoffernes, ale Torstensohn gako steklý Pes, s Osmdesáti Tisýcy toho neywýbornégssjho Sswegdského Wogska oblehl, a netoliko skrz geden Měsýc, gako Holoffernes Bethulyi, ale skrz celé čtyry Měsýce obkljčené držel? z toho se patrně poznati může: poněwádž (gakž starodáwnj Diarium w čas toho Obleženj pilně zapsané doswědčuge) krom mnoho tisýcůw Ran, které z drobné Zbraně, a obyčegných Kusůw, gako y polowičnjch, a tři-čtwrtnjch Kartaunůw wystřelených, krom mnoho tisýcůw ohniwých Bumů, Granátů, a Rachetlůw, které do Města whozené byli, ze samých toliko oných dwauch newidaných Kartaunůw Khoz, a Maus, od Sswegdůw nazwaných dwa Tisýce pět Set, ssedesáte dewět, třidceti dewět Funtůw tižných Kauly do Městských Zdj wystřelených bylo, při kterézto Střelbě přes 2000. Tun střelného Prachu (krom toho, který w rozličných podkopaných Mjnách do powětřj se wykauřil) stráweno bylo; a přitom Slawné Město deset zuřiwých Ssturmůw wystáti muselo. Nechcy gá sice nynégssým Slawného Města Brna Wzáctně Slowutným Obywatelům, tu nesmjrnau Bolest gegich giž nynj w Pánu odpočjwagjcých Předkůw obnowowati, a ty weliké auzkosti, které oni w čas toho vkrutného Obleženj Sswegdského wystáti museli, na Paměť přiwáděti, ale gen toliko to se vpřjmně přiznati musým, že se tomu welice diwjm, že Město Brno skrz to vkrutné Obleženj do gruntu skažené, a w nic obrácené nebylo, tak gako se někdy skrz vkrutnost Tyta, a Wespazyána Městu Jeruzalému stalo, w kterém po Obleženj ani Kamen na Kameně nezůstalo. A neb že Obywatelé

Města

(t) Judith c. 13. v. 23. (u) Ibid. (x) Judith c. 15. v. 10. (y) Ibid.

Digitized by Google

Města Brna při tom Obleženj sobě nezaussali, a spolu s Městem Nepřátelské Mocy se nepoddali, nýbrž w swé Wěrnosti stálý zůstali, a Město swé před Násylým swých Nepřátelůw w Pannenské Wěrnosti Cžistotě neposskwrněné zachowali.

Medle ó Brno! ó přesstiastné Město Brno! powěz mně, a přizneg se vpřjmě komu ty, netoliko to sstiastné od vkrutného Obleženj Sswegdského Wysswobozenj, ale y také swau až po dnessnj Den prospjwagjcý Slávu a Welebnost, swau od mnohých Nepřátelůw skrz mocné Násylj pokaussenau Pannenské Wěrnosti, Cžistoty Neporussenost, a Obhágenj připisugess? O tom gá sice žádné pochybnosti nemám, že ty gakožto prawé, a gediné Spasytedlné Katolické Wjry nepohnutedlné, a neposskwrněné Sydlo, samého BOha wssemohaucýho za swého Ochrance, a Potěssytele vznáwáss, a s onými Včitele Národůw S. Pawla Slowy se přiznáwáss: Benedictus DEUS, & Pater Domini nostri JESU Christi, Pater misericordiarum, & DEUS totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. (z) Že totižto požehnaný Bůh, a Otec Pána nasseho GEžjsse Krysta, Otec Milosrdenstwj, a Bůh wsselikého Potěssenj, kterýž těssý nás w každém zármutku nassem, také po wssecky časy twým Potěssytelem a Ochrancem byl, tak gakž až po dnessnj Den gest, a zůstáwá. A zagisté welmi dobře a chwalitebně činjss, když gediného BOha za twého Ochrance vznáwáss. Neb y gá to sylně wěřjm, a vznáwám, že gako Bůh wssemohaucý wssech Wěcý tak na Nebi, gak na Zemi gest Stwořitelem, tak taky gest gegich milostiwým Ochrancem, a Zachowatelem, tak že žádnému giného, než gemu samému, wssech stwořených wěcý bytnosti, a podstaty Zachowánj, musý připsané býti. Obwzlásstně pak gedno každé Město a Mjsto w čas negakého nebezpečenstwj, swé Ochráněnj, a od skázy Obhágenj, a neb Zachowánj, samému toliko BOhu milostiwému přiwlastniti má. Neb tak a gegináče nás sám Duch Swatý skrz Vsta korunowaného Proroka Dawida wěřiti včj, když prawj: Nisi Dominus custodierit Civitatem, frustrà vigilant, qui custodiunt eam. (aa) Nebudeli Pán (Bůh) ostřjhati Města, na darmo bdj, kdo ostřjhá ho. Což tak mnoho gest řečeno, gakoby Duch Swatý řjcti chtěl: které Město Pán Bůh strážj, to gest od wsselikého Násyli Nepřátelského, a wssého giného Zlého bezpečně wysswobozené, které pak Město Bůh dobrotiwý strážiti, ode wssého Zlého wysswoboditi, a přede wssým zlým chrániti, a neb před zahynutjm opatrowati nechce, byťby třebas tu neymožněgssý Opatrnost k swému zachowánj, a před nepřátelskau mocy Obhágenj wynaložilo, předce genom zahynauti, aneb aspoň newyhnutedlnau sskodu trpěti musý.

Wssak ale gistá neomilná, a skussená Prawda gest, že Bůh wssemohaucý gakožto Pán wssech Panugjcých tak gako dwognásobnjm Spůsobem se častokráte prokazuge býti mnohého Města pro hřjchy a neprawosti Obywatelůw Mstjtelem, tak také dwognásobnjm Spůsobem se prokazuge býti gegich Ochrancem, a Wysswoboditelem, totižto: vel directè, vel indirectè, budto sám skrze swau BOžskau Sýlu a Moc, bez přečiněnj a prostředkowánj gakéhokoliw Stwořenj, a neb skrze tu swau také sice BOžskau Moc, wssak ale s přičiněnjm negakého sobě milého Stwořenj. Obogjho Spůsobu nacházegj se Přjkladowé w Pjsmě swatém, z kterýchžto se ta geho Opatrnost BOžská tim zřetedlněgi poznati mocti bude.

Předně Město Jericho erat Civitas clausa, atque munita. (bb) bylo Město zawřené, a ohražené, sylnýma Zdima, a hlubokýma Wally vpewněné, hrdinskýma Wogáky, a dobře wymustrowanými Měsstiany zaopatřené, a sylnau Wartau kolem a kolem po Ssancých obsazené, tak že: Nullus audebat egredi, aut ingredi, Žádný nesměl wen wygjti, ani tam wegjti. Tak žeby byl gedenkaždý mohl sauditi, že negnj wěc možná, aby to Město od gakkoliw sylné Armády Nepřátelské dobyté býti mohlo, a wssak nicméně Bůh wssemohaucý to tak pewné, a wssemi wogenskými Nástrogjmi zaopatřené Město sám skrze swau BOžskau Sýlu, a Moc bez přičiněnj gakéhokoliw Stwořenj, Nepřátelům, totižto Synům Yzrahelským w moc odewzdal, když Populo vociferante, & clangentibus tubis - muri illicò corruerunt, když toliko na křik Yzrahelitůw, a traubenj na Trauby Zdi Městské y hned z gruntu se zbautili, a Jozue se swým Yzrahelským Wogskem Ceperunt Civitatem, & interfecerunt omnia, quæ erant in ea, à viro usque ad mulierem, ab infante usque ad senem. (cc) bez Rukau přiloženj wzali, a Město to dobyli, potom pak zamordowali wssecko to což w něm bylo, od Muže až do Ženy, od Djtěte až do Starce. To se owssem zázračně skrze Sýlu, a Moc BOžskau bez Přičiněnj gakého koliw Stwořenj stalo, ptámeli se proč? žádnau ginau přjčinu nenalezneme, než toliko, že Bůh gakožto swé Wůle Pán, nechtěl býti Ochrancem, ale raděgi pro neprawosti Obywatelůw sprawedliwým Města Jerycho Mstjtelem, Et tradidit eam in manus Josue, & Regem ejus, omnésque fortes viros. A protož odewzdal w Ruce Josue Město to, y Krále geho, y wssecky Muže sylné, kteřj w něm byli.

Tak také naproti tomu, když Bůh chce některého Města zázračným Ochrancem býti, a ge od Nepřátelské Mocy wysswoboditi, činj to někdy sám swau BOžskau Mocy, bez přičiněnj gakého koliw Stwořenj, gako gest při Obleženj Města Jeruzalemského včinil; (dd) když Antyochus Král Město Jeruzalemské se Sto dwadcyti Tisýcy pěssých, a s dwadcýti Tisýcy gezdných Asyrských Wogákůw oblehl, a wsse možné Wogenské Nástroge, k Dobegwánj a Ssturmowánj toho Města dostatečně přichystané měl, přitom pak, ačkoliw toho času w Jeruzalémě remanserunt viri pauci, welmi málo Mužůw zůstalo, ale wssyckni pro

(z) 2. ad Cor. c. 1. v. 3. (aa) Psal. 126. v. 1. (bb) Josue c. 6. v. 1. (cc) Ibid. (dd) 1. Machabæ. c. 6.

strach z Města vtekli, ti pak ale kteřj w Městě zůstali, gsauc hladem skrápený, a zmořený, Město brániti, a Nepřátelskému Wogsku na odpor státi dostatečnj nebyli, Quia non erant escæ in Civitate. Nebo toho času nebylo dostatečných Pokrmůw, Prowiantu, a Potrawy w Městě; tak že sami Obywatelé Města žádné wjce nádege neměli, aby od Nepřátelské Sýly a Mocy wyswobozený, a obhágený býti mohli. A wssak nicméně Bůh wssemohaucý sám skrze swau toliko Sýlu, a Moc bez přičiněnj gakého koliw swého Stwořenj to Město od Nepřátelské Mocy milostiwě wyswobodil, když toliko gakýsy nenadálý Strach skrz zlau Powěst na Antyocha Krále dopustil, tak že on mjmo wssý nádege Obywatelůw Jeruzalemských, od Dobýwánj Města vpustil, Pokog s Obywately včinil, a s Wogskem swým od Města odtáhl. A tak se Bůh vkázal zázračným spůsobem býti Města Jeruzalemského Ochrancem, a Wyswoboditelem, bez přičiněnj gakého koliw Stwořenj.

Ale takowým zázračným spůsobem, totižto bez Přičiněnj, a Prostředkowánj negakého sobě libého Stwořenj Bůh wssemohaucý, obwzlásstě nynégssýho času zřjdka se kdy vkazuge býti Ochrancem, a Wyswoboditelem, ale on gakožto Author naturæ, Půwod a Počátek wssý Přirozenosti wssem stwořeným Wěcem, gegich přirozený Běh zanecháwá. Pakli ale Bůh dobrotiwý chce někdy nám vbohým Lidem w negakých auzkostech postaweným, z kterých sobě sami přirozeným spůsobem pomocti nelzeme, zázračným spůsobem na pomoc přispěti, a nás z takowých auzkostj skrz swau obwzlásstnj Sýlu a Moc wyswoboditi, tehdy obyčegně tu swau BOžskau Sýlu a Moc provkazuge skrz přičiněnj a prostředkowánj negakého sobě libého Stwořenj, a to ne proto, gakoby takowého prostředkowánj a přičiněnj potřebowal, k swé BOžské Sýly a Mocy provkázanj, ale proto, že tak, a ne gináče, gakožto wssemocný Pán, swau Moc provkázati chce.

Bůh wssemohaucý podle Zdánj mého, provkazuge swau Sýlu a Moc w rozličných potřebnostech nassých rowně tak, gako Králowé, a Potentátowé Zemsstj, gi provkazugj. Málo zagisté nynégssýho času takowých Králůw, a Potentátůw Zemských se nacházý, kterjby sami swau tělesnau Sýlau se swými Nepřátely se poteykali, aneb sami osobně pewné Města dobeywali, gako gest někdy činil Julius Cæsar, a Alexander Weliký Král Macedonský, ale nynégssýho času ačkoliw někdy Králowé a Potentátowé při poteykánj a neb Měst dobeywánj osobně gsau přjtomný, nicméně zřjdka kdy sami Ruku swau wztáhnau, ale toliko podle swé Authoritæcy co chtěgj, aby včiněno bylo, to swým Rytjřům, a Wogákům poraučegj, s kterýmižto rowně tak se honosegj, gako se onen Ewangelitský Setnjk honosyl, když se před Krystem Gežjssem chlubil, řka: Domine etiam ego habeo sub me milites, & dico huic, vade! & vadit; & alii, veni! & venit, & servo meo, fac hoc! & facit. (ee) Pane y gá mám pod sebau Rytjře, a Wogáky, a djm tomu: gdi! a gde, a ginému: přigď! a přigde, a Služebnjku mému, čiň to! a včinj.

Který ale Potentát, a Monarcha tohoto Swěta má tolik statečných Rytjřůw a hrdinských Wogákůw? a wěrných Služebnjkůw, gako: Rex Regum, & Dominus Dominantium? Král Králůw, a Pán wssech Panugjcých Bůh wssemohaucý? gemuž Poslussenstwj zachowati musý wssecko Stwořenj, tak na Nebi, gak na Zemi? Prawjli on tehdy gednomu: Veni! přigď! ten y hned přigde; prawjli ginému: Vade! gdi! a on y hned gde. Chceli pak, aby nětco včiněno bylo, poraučj Služebnjku swému: fac hoc! čiň to! a on y hned to včinj. Tak, a na ten spůsob se Bůh zachowáwá tak na Nebi, gak na Zemi, na spůsob Potentátůw Zemských, wssak ale s tim rozdjlem, že Králowé, a Potentátowé Zemsstj w rozličných nebezpečných přjpadnostech budto se negakého Aurazu na swém Zdrawj obáwagj, a neb swého Žiwobytj ssanugj, a přitom to, coby rádj spůsobiti chtěli, sami osobně bez pomocy swých Wogáků, aneb Služebnjkůw dokázati negsau dostatečni. Bůh ale tak, gako žádného Aurazu na swé Bytnosti trpěti nemůže, tak také gakožto wssemohaucý Pán žádného Pomocnjka nepotřebuge, ale cokoliw skrz přičiněnj negakého Stwořenj činj, to činj proto, že se gemu tak, a gináče libj.

Tak gest včinil při Obležení Města Jeruzaléma, které Sennacherib Král s nesčitedlným Počtem Assýrského Wogska oblijčil, a náramě sužowal, tak že Obywatelé Města nemagjce dostatečný Sýli, a Mocy Assýrskému Wogsku na odpor státi, a Město od Sennacheribowé vkrutnosti wyswoboditi, a obhágiti, k BOhu swé Autočisstě wzali, a k němu wolali: Domine DEUS noster salvos nos fac de manu ejus, ut sciant omnia Regna terræ, quia tu es Dominus DEUS solus. (ff) Pane BOže náss wyswoboď nás z Rukau Sennacheriba, ať poznagj wssecka Králowstwj Země, že gsy ty Pán Bůh sám. Tu Prosbu vslysse Bůh, co včinil? Y zawolal gen toliko gednoho z Rytjřůw swých Angelských, a chtě Wogsko Assýrské porazyti, Město pak Jeruzalemské z Rukau gegich wyswoboditi, toto Poručenj gemu dal: Vade, & fac hoc! Gdi, a včiň ty to! Na to y hned Angel Páně BOžské Poručenj zachowal, a w gednu Noc Percussit in Castris Assyriorum centum octoginta quinque millia, (gg) Sto osmdesáte pět Tisýcůw Assýrského Wogska zamordowal. A na ten spůsob Bůh ne sám osobně, ale skrze Angela swého, s přičiněnjm geho Město Jeruzalemské od vkrutnosti nepřátelské zázračně wyswobodil, totižto skrze swau syce BOžskau, wssak ale Služebnjku swému Angelskému vdělenau Sýlu, a Moc.

Netoliko skrz Angely Nebeské, ale y také častokráte skrz swé Bohabogné Služebnjky, a Služebnjce Zemské, Bůh wssemohaucý swau BOžskau Sýlu, a Moc někdy prowozuge, a w auzkostech postawené Města od Nepřátelských vkrutnostj wyswobozuge. Mlče o giných,
přestě

(ee) Math. c. 8. v. 9. (ff) 4. Reg. c. 19. v. 19. (gg) Ibidem.

Digitized by Google

přestáwám na samém toliko Městě Bethulském, které od Sto dwadcyti Tisycůw pěssých, a dwadcyti dwauch Tisycůw gezdných Wogákůw Asyrských oblezené dobrotiwý Bůh skrz gednu Zenskau Osobu, Judith nazwanau zazračně wyswobodil, když gi benedixit in virtute sua, požehnal, a posylnil w Mocy swé, aby skrze ni w nic obrácený byli Nepřátelé Bethulského Města. Což Judith také skutečně dokázala, když Holoffernowi geho wlastnjm Mečem Hlawu sťiala, a na ten spůsob Město Bethulyi od Nepřátelské vkrutnosti sstiastně wyswobodila, ne syce s Mocy, a Sylau swau, ale s Mocy BOžskau, sobě milostiwě od BOha vdělenau.

Nynj dowol mně ó Slawné Město Brno! gesstě gedenkráte k tobě promluwiti; Ty prawjss, že w čas Oblezenj Sswegdského: Benedictus DEUS, & Pater Domini nostri JESU Christi, Požehnaný Bůh, a Otce Pána nasseho GEžjsse Krysta, Otec Milosrdenstwj, a Bůh wsselikého Potěssenj, který těssý nás w každém zármutku, tehdáž také twým Ochrancem a Potěssytelem byl, tebe od Nepřátelské mocy wyswobodil, a w twé neporussené Panenské Slawě až po dnessnj den milostiwě zachowati ráčil. Tomu gá syce bezewssý pochybnosti sylně wěřjm, ale wssak ptám se tebe, včinil to Pán Bůh sám swau BOžskau Mocy bez přičiněnj, a prostředkowánj wsseho Stwořenj? O zagisté ne! Ale hleď Una Mulier fecit confusionem in castris, gedna Zenského Pohlawj Osoba, a to syce čistá a neposskwrněná Panna z Pokolenj Židowského pocházegjcý, včinila tenkráte Zahanbenj w Nepřátelském Leženj, a ta byla Blahoslawená Panna MARYA, Benedicta inter mulieres, Požehnaná mezy Ženami, kteraužto zde w tomto Chrámu Páně Swato-Tomském wyobrazenau widjss, a dnessnjho dne gakož žiwau Archu žiwého BOha s newymluwitedlnau Horliwosti ctjss, a welebjss. Gegižto w Čzas Sswegdského Oblezenj tobě prokázaných Milostj prawá Figůra byla ona Bohabogná, a od Pána BOha požehnaná Judyta, o které S. Bernard takto mluwj: MARIA præfigurata est, per illam famosissimi Nominis Judith. (hh) MARYA byla wyobrazená skrz onu neywznessenégssýho Gména Judytu. Ta, ta! nowého Zákona neydůstognégssý Judyta byla zagisté twá Wyswoboditelkyně, která Benedicta à Domino in virtute sua, gsauc požehnaná od Pána BOha w Mocy swé, ad nihilum redegit inimicos nostros, w nic obrátila Nepřátely twé, když rowně na tento dnessnj Den, na který tobě Nepřátelé twogi, skrz hlawnj Ssturm, neywětssý Násylj činili, s rozprostřenvm Plásstem nad Městem, celému Nepřátelskému Wogsku widitedlně se vkázala, a s tim Plásstem swé Ochrany, celé Město přikryla, Nepřátelské Wogsko oslepila, a skrze to widitedlné Zgewenj tak mnoho spůsobila, že Nepřátelské Wogsko od toho okamženj od Dobýwánj Města přestati, a k odgjtj od Města, se chystati přinuceno bylo. Gakž se sami, ačkoliw se swau neywětssý hanbau přiznali, když gsauce od některých hodnowěrných Obywatelůw Brnenských tázaný: proč tak náhle, a nenadále na Den na Nebewzetj Panny MARYE, když neyvkrutnégic Město bombardýrowali, a do něho Ssturmem hnali, od dálssýho Města Dobegwánj přestali? Oni za Odpowěd dali: Vestra nigra vos juvit, Wasse Čzerná Panj wam pomohla, která nás skrze swau Přjtomnost zastrassyla, & fecit confusionem in castris, a mezy námi w nasských Stanech zahanbenj spůsobyla.

Medle, Slawné Město Brno! zdaliž gesstě až po dnessnj Den w čerstwé Paměti nemáss? w gakém strachu a bázni, w gakých auzkostech, a roztržitostech před třema Léty twogi Wzáctně Slowutnj Obywatelé postawený byli. Když se w Roku 1742. dwognásobnj Nepřátelské, totižto Boruské, a neb Brandeburské, a spolu y také, nám nynj s Přátelskau Swornosti připogené Sadské Wogsko k tobě přibljžilo? rowně s tim Aumyslem, aby tebe skrz swau Sylu a Moc do swé poddanosti vwedlo, a neb o twé Starodáwnj Wěrnosti neposskwrněné Panenstwj připrawilo? Negnjli Prawda, že tebe tenkráte od skutečného Oblezenj, a Dobegwánj Města žádný giný nechránil, a od Nepřátelské Mocy newyswobodil, gediné rowně ta: Nigra, sed formosa Filia Jerusalem - Terribilis, ut castrorum acies ordinata. (ii) Čzerná, wssak ale krásná, a spanilá Dcera Jeruzalemská, hrozná gako Wogenský Ssyk k Bogi přistrogená? totižto Blahoslawená Panna MARYA Swato-Tomská, která ačkoliw se tenkráte tak, gako w čas Oblezenj Sswegdského s rozprostřeným Plásstem swé Ochrany widitedlně w Powětřj nevkázala, nicméně (podle zdánj mého) předce Stjn toho swého Plásstě až po dnessnj den nad Městem zanechala, s kterýmžto Stjnem sicut Nebula texit omnem terram, (kk) gako negakau Mhau Město, a Okrsslek Brnenské Země zastjnila. Tak že ačkoliw to onekdegssý Nepřátelské Wogsko dosti bljzko Města postawené bylo, předce Město zřetedlně widěti, a geho Spůsobnost náležitě wyssetřiti nemohlo, a to proto, že od toho Stjnu gegiho Plásstě ochrany, gako od negaké neobyčegné Mhy oslepené bylo. Tak gakž weřegná od samého Nepřátelského Wogska rozhlássená Powěst, nám známo včinila.

O Slawné a sstiastné Město Brno! dostatečnau zagisté, a dokonalau Přjčinu ty máss, tuto dnessnj hlučnau Slawnost vstanowiti, a té twé milostiwé Wyswoboditelkyni wsse možnau Wděčnost za gegi Ochranu, po wssecky časy prokázati, obwzlásstně gestli ty chcess (gakž slussná wěc gest) mnohé giné skrz gegi Ochranu dosáhnuté Dary a Milosti sobě na paměť přiwésti. Zdaliž gest wěc možná, aby twogi, gesstě až posawád žiwý Obywatelé mohli na to zapomenauti, kterak, když w Roku 1679. a w Roku 1713. 1714. a 1715. Morowau Ránau netoliko w okolečných Kraginách, ale y také w nassem Margkrabstwj Morawském, téměř wssecky okolečnj Mjsta a Města, vkrutně trýzněné, a nakažené byli, samo toliko Slawné Město Brno skrz Mateřské Orodowánj Blahoslawené Panny MARYE Swato-Tomské, před tau vkru-

tnau

(hh) S. Bern. in spec. c. 8. (ii) Cantic. c. 10. v. 14. (kk) Eccl. 24. 6.

rnau Morowau Ránau obhágené, a ochráněné bylo. Netolikko tehdy chwalitebné, ale y také welmi vžitečné slawné Město Brno činj, když na tento dnessnj Den na poděkowánj tak hogných Darůw a Milostj, hlučnau Slawnost vstanowuge, a Zázračný Obraz žiwé Archy, žiwého BOha po celém Městě in jubilo, & clangore Buccinæ, s plesánjm, s Traubenjm, a Bubnowánjm, a s hlučnau Střelbau, w přjtomnosti Neydůstogněgssýho Kněžstwa, Wysoce Vrozeného Panstwa, a wssech Wzáctně Slowutných Obywatelůw Města, cum mulieribus, & virginibus, & juvenibus, in organis & cytharis, (ll) s Ženami, y Pannami y Djtkámi w Hauslech, a giných Hudebnjch Nástrogjch, sprowozuge. Netoliko chwalitebné prawjm, ale y také welmi vžitečné slawné Město Brno tu wděčnost swé dobrotiwé Wyswoboditelkyni skrz dnessnj hlučnau Slawnost prowkazuge. Qui enim de prioribus beneficiis gratus existit, aliis majoribus in futurum potietur. (mm) Neb dlé Swědectwj S. Jana Zlatovstého: Kdo za předessle Dobrodinj wděčným se prowkazuge, ten mnoho wětssých w budaucých časých aučastným bude.

Budiž tehdy ó slawné Město Brno! w twém Předsewzetj stálé a nepřestáweg při této dnessnj Slawnosti k twé Maryánské Judytě wolati: Tu Gloria Brunensis! Tu Lætitia Incolarum ejus! Tu Honorificentia populi nostri! eris benedicta in æternum! Ty gsy Sláwa Města Brnenského! Ty gsy Radost a Weselost Obywatelůw geho! Ty gsy Cžest a Welebnost Lidu Křestianského! Tu enim es Filia benedicta à Domino DEO excelso præ omnibus mulieribus super terram! Ty gsy Dcera požehnaná od Pána BOha neywyšsſýho, nadewssecky Ženy na zemi. Quia hodie Nomen tuum ità magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum - in æternum! Dnes zagisté Gméno twé Bůh tak zwelebyl, aby neodcházela Cžest a Chwála od Vst lidských - na wěky. Slowem: Te benedixit Dominus in virtute sua, quia per Te ad nihilum redegit inimicos nostros. Požehnal tebe Pán Bůh w Mocy swé, kterýž skrz tebe w nic obrátil Nepřátely nasse.

O Blahoslawená Panno MARYA! poněwádž tebe při této hlučné Slawnosti tak dobře Důstogné Welebne Kněžstwo, gako y sewssemi Wysoce Vrozenými, a Wzáctně Slowutnými Obywately swými celé slawné Město ctj, a welebj, co pak gá ale včiniti mám? Mám se syce podle raddy mné skrze wnuknutj od Blahoslawené Panny MARYE dané, k Wzáctně Slowutným Obywatelům Brnenským připogiti, a spolu s njmi tebe ctjti, a welebiti, poněwádž pak ale dlé Naučenj S.^o Bernardýna: Veneranda potiùs es silentiò, quæ sufficienter laudari non potes eloquiò. Ctěná raděgic a welebená máss býti w tiché mlčendliwosti, proto že dostatečně nelzess chwálená býti s wegřečnosti, tehdy gá něco wjce o tobě mluwiti se ostleychám, ale raděgi Řeč mau zawjrám, a tobě před BOhem, y celým swětem připowjdám, že tebe skrze celý čas mého ostatnjho Žiwobytj, w tiché mlčendliwosti chcy ctjti, a welebiti. Wssak ale ó Blahoslawená Panno MARYA! abych před dokonánjm mého sprostého Kázanj, gesstě gednau, na rozchodnau Žádost a Prosbu gménem wssech netoliko slawného Města Brnenského, ale y také celého Margkrabstwj Morawského Obywatelůw s neyhlubssý ponjženosti mohl složiti.

Před tebau nasse Potřebnost skrytá nenj, ale ty o tom welmi dobře wjss, kterak my vbozý Hřjssnjcy od nassých Nepřátelůw až po dnessnj den násyli, a pronasledowánj trpjme, tak že každé okamženj mezy Nádegi, a Bázni postawený gsme, abychme snad pro hřjchy a neprawosti nasse dlé sprawedliwého Saudu, a dopusstěnj BOžjho, budaucně gesstě wětssým trápenjm, a sauženjm, nežli prwe skrz Nepřátelskau Zuriwost nawsstjwený nebyli. A protož tebe wssyckni wespolek ponjžené s těmito nynj běžjcý Rok wyznamenawagjcými Slowy prosýme:

VIrgo DeI! esto RegIæ VrbIs BrVnensIs, & MarChIonatVs nostrI, VtI anteà eras proteCtrIX benIgna.

Požehnaná Panno MARYA! budiž Králowského Města Brnenského, a Margkrabstwj nasseho Morawského, tak gako gsy před tim byla, Opatrownice dobrotiwá. Et nunc ora pro nobis, quoniam Virgo sancta es, & timens DEUM. (nn) Y nynj tehdy orodůg za nás, neb ty gsy Panna swatá, a bogjcý se BOha. Ut non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis Domini, in æternum. (oo) Aby z ohledu twého nekonečeného dobrodinj neodcházela Cžest a Chwála twá od Vst lidských, kteřj w paměti mjti budau, Moc tobě od Pána BOha danau, na wěky.

Wyžádeg Domu Rakauskému, od gednorozeného Syna twého tu Milost, aby prospjwal, a rozmnožen byl w Plodu nassý Neygasněgssý, a Neymilostiwěgssý Králowny, a Dědičné Panj MARYE TERESYE, gi pak ale wypros od BOha, aby on gi tak, gako Starého Zákona Judytu, benedicat in virtute sua, ut ad nihilum per eam redigantur inimici nostri, požehnal, a posylnil w Mocy swé, aby skrze ni, každého času w nic obrácený byli Nepřátelé nassý.

Vt sVb tVa proteCtIone, In ConstantI pIetate, Deo, & tIbI pro tVa erga nos benIgnItate gratI VJVaMVs.

Et fInIto hVJVs pertVrbatæ VItæ CVrsV æterna paCe In Deo frVaMVr.

Abychme my vbozý Hřjssnjcy pod twau Ochranau w stálé Pobožnosti, BOhu y tobě, za twé nám prowkázané Dobrodinj, zde wděčný Žiwot wedli, a po dokonaném tohoto nepokogného Žiwota Běhu, wěčného Pokoge s tebau w BOhu vžjti mohli, Amen.

(ll) Judith c. 15. v. 15. (mm) S. Chris. Hom. 10. (nn) Judith c. 8. v. 29. (oo) Ibid. c. 13. v. 25.

Digitized by Google